

Libor Štukavec

Libor Štukavec (nar. 2. listopadu 1930 v Bystřici pod Hostýnem, zemřel 30. května 2000 v Brně) byl spojen s naším pracovištěm svazky badatelskými i pedagogickými, ale jeho působení mělo v rámci filozofické fakulty širší záběr.

Po maturitě na holešovském gymnáziu nastoupil Libor Štukavec jako dělník, nejprve v Moravských impregnačních závodech, pak v podniku TON. Tato zkušenost bylo důležitá pro utváření jeho osobnosti, akademické prostředí rozhodně nebral jako samozřejmost, ale spíše jako výzvu a závazek. Úzký vztah k rodnému kraji i lidem si zachoval po celý život. V letech 1956–1963 působil jako knihovník a referent ve Státní vědecké knihovně v Olomouci. Významná etapa jeho života se otevřela dálkovým studiem angličtiny a češtiny na brněnské univerzitě a doktorátem, do pracovního poměru na FF MU nastoupil v roce 1963. Po dobu dvaceti osmi let, tedy do roku 1991 vykonával práci knihovníka, od roku 1968 jako vedoucí Ústřední knihovny filozofické fakulty. Tíživého nekonečného vyjednávání se zpolitizovanou univerzitní hierarchií o nákupu knih a zlepšení pracovních podmínek zaměstnanců knihovny byl konečně zbaven v devadesátých letech. Oproštěn od vnějších ideologických omezení, která zásadní měrou postihla jeho badatelskou a především pedagogickou činnost, nastoupil jako kmenový člen katedry germanistiky, kde vedl přednášky a semináře o skandinávské literatuře a kultuře, ale také kurzy švédštiny a překladatelství. Celoživotní výzvou mu byla skandinávská filozofie, což se odrazilo na sérii přednášek o Sørenu Kierkegaardovi.

Mimořádný význam mělo Štukavcovo dílo překladatelské, které vznikalo ve volném čase, tedy prakticky po nocích. Za velkých osobních obětí se mu část překladů podařilo publikovat. Jedná se o překlady norštiny a zvláště švédštiny – největšího ohlasu se dostalo sérii knížek o Mumincích z pera finsko-švédské autorky Tove Janssonové, s níž byl dlouhé roky v korespondenčním styku. Štukavcův prvotní zájem o Janssonovou pocházel z roku 1969, kdy bylo její malířské dílo vystaveno na „Bienále ilustrací“ v Bratislavě; Štukavec měl totiž ve výtvarném umění širokou erudici a jeho přednášky o literatuře vždy obsahovaly rozsáhlé pasáže o malířství a architektuře doby. Přeložil také řadu vědeckých, filozofických a uměleckých textů, některé mohly vyjít časopisecky, většinu však uchovával v rukopisech ve svém malém bytě na Lesné a diskutoval o nich se svými přáteli – ať už to byli univerzitní kolegové, spisovatelé nebo další umělecké osobnosti Brna a Moravy. Za významné kulturní centrum považoval klášter paulánů na Vranově u Brna, jimž odkázal část svého díla. Takřka dvacet let usiloval o zveřejnění překladu rozsáhlých *Dějin švédské literatury* Erika Gustaffsona. Jedná se o syntetické dílo, které podává unikátní panorama národní literatury od jejích středověkých počátků do druhé světové války. Jen v omezené míře pojednává text o poválečném kulturním vývoji, proto nebyl považován za časově aktuální. Hodnoty Gustaffsonova klasického díla svého žánru rezonovaly se Štukavcových přístupem, avšak způsobily nakladatelský nezájem. Vydání knihy v roce 1996 znamenalo pro Libora Štukavce významnou satisfakci v letech nemoci. Vedle zájmu o středoevropské písemnictví se profiloval jako znalec švédského baroka, ale také moderní americké literatury. Právě v těchto kontrastech nacházel inspiraci, v neposlední řadě pro způsob vedení studentských prací. Zájemcům o překladatelství se Libor Štukavec věnoval na seminářích i v rámci tzv. Studentské vědecké odborné činnosti. Jeho vlastní překlady, především vrcholná díla švédské barokní poezie, zůstaly však zatím nevydány.